

З початку проголошення незалежності українських профспілок у 1990 році від органів влади, роботодавців і політичних сил, влада постійно намагається позбавити профспілки їх законного права власності на майно, що є недопустимим у будь-якій демократичній державі, де діє верховенство права.

Вільне трактування законодавства щодо правового статусу майна профспілок стало першопричиною зазіхань з боку органів державної влади на профспілкове майно.

Урядом і народними депутатами з 2012 року було ініційовано шість антипрофспілкових законопроектів, метою яких є не тільки повне позбавлення власності профспілок, а й їх спроможності ефективно захищати інтереси людини праці.

Наразі Верховною Радою України прийнято в першому читанні проекти Законів України «Про правовий режим майна загальносоюзних громадських організацій колишнього Союзу РСР» № 6420 від 10.12.2021 та «Про мораторій на відчуження майна загальносоюзних громадських об'єднань (організацій) колишнього Союзу РСР» № 6421 від 10.12.2021, згідно з якими все майно Федерації профспілок України має відійти державі. А це навчально-методичні центри, будинки профспілок, санаторно-оздоровчі заклади і туристичні об'єкти.

Проте зазначаємо, що Федерація профспілок України ніколи не була загальносоюзним громадським об'єднанням, а створена у 1948 році як Українська республіканська рада профспілок, у створенні якої брали участь делегати від 32 республіканських комітетів та 25 областей України.

Відповідно до Конституції України питання власності врегульовується виключно законами України, а у разі їх відсутності – спірні питання вирішуються в судовому порядку.

Фонд державного майна України за підтримки органів прокуратури України за ці роки розгорнув повномасштабну кампанію з одержавлення майна профспілок. У результаті судових рішень було втрачено матеріальну базу обласних осередків профспілкового руху (будинки спілок, навчально-методичні центри) на Закарпатті, Полтавщині, Чернігівщині. Теж саме сталося й з окремими санаторно-оздоровчими закладами, які роками слугували на благо людей.

ФПУ підтвердила своє право на володіння майном, вигравши у 1997 році у Вищому арбітражному суді справу про витребування своєї власності за позовом Фонду державного майна України. А у 2007 році Верховний Суд України поставив крапку, відмовивши прокуратурі в перегляді цієї справи.

Однак, державні органи втративши перспективу вирішення спорів у судовому порядку, враховуючи позитивну практику Європейського суду та норми законодавства України щодо застосування національними судами строків позовної давності, вдалися до подальшого тиску шляхом криміналізації.

Так, починаючи з 2011 року було порушено низку кримінальних проваджень щодо керівників профспілкових підприємств, головних лікарів закладів, у рамках яких, здійснювалися допити, проводилися обшуки житла та службових приміщень. Основними звинуваченнями, в розумінні органів досудового розслідування, є використання посадовими особами службового становища з метою привласнення чи розтрата «державного майна». Пред'явлені звинувачення так і не знайшли свого підтвердження у судовому порядку.

Ці дії приголомшили профспілкову спільноту, адже виходить, що багаторічна господарська діяльність профспілкових підприємств, товариств, яка базувалась на законних правовстановлюючих документах, свідоцтвах про право власності, актах постійного користування земельними ділянками, які зареєстровані за профспілками та ніколи не перебували на обліку у реєстрі державного майна й не фінансувались державою, начебто стала «злочинною діяльністю», вчиненою «організованою злочинною групою».

Яскравим прикладом процесу криміналізації стало вручення підозри та взяття під варту заступника Голови ФПУ, голову Наглядової ради ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» Володимира Саєнка тільки за те, що він як посадова особа виконував свої функціональні обов'язки і рішення колегіальних органів ФПУ у спосіб, який визначений чинним законодавством України та внутрішніми нормативними актами ФПУ та ПрАТ «Укрпрофоздоровниця».

Це дискредитує Федерацію профспілок України, у складі якої 46 всеукраїнських профспілок і 25 територіальних профоб'єднань, а це понад 40 тисяч первинних профспілкових організацій, які об'єднують 3,46 млн спілчан і тисячі профспілкових працівників та активістів.

Рада ФПУ заявляє, що власність профспілок завжди використовувалася і використовується в інтересах людини праці прозоро й відкрито.

Ми відкриті до будь-якого незалежного, у тому числі міжнародного, аудиту щодо володіння, користування та розпорядження профспілковим майном.

Водночас ми категорично не сприймаємо тиск з боку влади на Федерацію профспілок України і розцінюємо його як переслідування за активну правозахисну позицію профспілок.

Федерація профспілок України за часи свого існування зберігає і розвиває санаторії, оздоровчі, туристичні і спортивні об'єкти, які лікують і відновлюють здоров'я, повертають до повноцінної роботи мільйони працюючих, скалічених на виробництві або отримавших професійні хвороби, зокрема шахтарям, металургам, машинобудівникам, енергетикам, будівельникам і представникам інших професій. З перших днів війни профспілкові об'єкти стали місцем прихистку вимушено переміщених осіб, лікування учасників бойових дій і постраждалих українців, тим самим підставивши плече державі.

Вилучення державою цих закладів призведе до суттєвого скорочення можливості громадян України на відновлення свого здоров'я. Бо жодний з вже протиправно

відібраних у профспілок об'єктів сьогодні не працює, всі вони перебувають у занедбаному стані, або розібрані на цеглини.

Члени Ради закликають припинити наступ на майнові права профспілок, тиск на профспілкових лідерів, зняти незаконні обвинувачення, відкликати антипрофспілкові законопроекти та перейти до конструктивного соціального діалогу, об'єднанню зусиль на благо народу України та Перемоги над ворогом.

Звертаємось до Президента України Володимира Зеленського як гаранта конституційних прав і свобод, з проханням втрутитися у цей процес заради об'єктивного неупередженого ставлення до профспілок.

Рада Федерації профспілок України

22 грудня 2022 року

(За матеріалами сайту ФПУ www.fpsu.org.ua)